AVİM Yorum • No: 2024 / 7 • Şubat 2024

MAYIN HARİTALARI SORUNU

Tuğçe TECİMER

-

İkinci Karabağ Savaşı (2020) sonrası Azerbaycan, Ermenistan işgali altındaki bölgelerde hakimiyetini yeniden tesis etmiş, 19 Eylül Antiterör Operasyonu ile de Karabağdaki yasadışı silahlı grupların varlığına son vermiştir. Zaferlerin ardından Azerbaycanın geri kazandığı bölgelerde Ermeniler tarafından döşenmiş olan mayınların temizlenmesi konusu gündeme gelmiştir.

Bilindiği üzere Ermenistan, savaş öncesi bölgeye ciddi oranda mayın yerleştirmiş ve savaş sonrasında yapılan anlaşmalarda mayın tarlalarının haritalarını Azerbaycan yetkililerine vereceğini taahhüt etmiştir. Azerbaycan yetkililerinin ifade ettiklerine göre ise Ermenistanın verdiği haritalar büyük oranda hatalıdır[1] ve bu durum hem mayın temizleme çalışmalarının maaliyetinin artmasına ve sürecin uzamasına hem de siviller de dahil olmak üzere birçok insanın hayatını kaybetmesine neden olmaktadır. Azerbaycan yetkililerinin açıklamaları daha önceleri Paşinyan tarafından reddedilmiş olsa da Ermenistan Dışişleri Bakanı Mirzoyan tarafından doğrulanmıştır. Mirzoyan iddiaları doğrulamakla kalmamış, aynı zamanda İkinci Karabağ Savaşı sonrasında da bölgeye mayın yerleştirilmeye devam edildiğini de itiraf etmiştir.[2]

Mayınlar sivil-asker ayrımı yapmaksızın basınçla hatta çevresine yaklaşıldığında bile patlayabilen ve on yıllarca yeraltında kalabilen silahlardır. Bu silahların kullanımı ateşkes ve barış esnasında dahi tehdit oluşturmaya devam etmektedir. Mayınlar nedeniyle ölümlerin büyük çoğunluğunu barış döneminde sivillerin oluşturduğu da bilinmektedir.[3] İlaveten mayınlar kullanıldıkları arazileri kullanılamaz hale getirmekte ve Azerbaycan-Ermenistan örneğinde olduğu gibi insanların evlerine ve topraklarına dönmelerini engellemektedir. Dolayısıyla barış döneminde dahi ortaya çıkarabileceği zararlar öngörülemeyen bu silahların kullanımı son derece tehlikelidir. O sebeple mayınların dünya çapında oluşturabileceği riskleri azaltmak amacıyla 146 ülkenin imzaladığı Ottawa Antlaşması olarak da bilinen Mayın Yasağı Sözleşmesi gereği mayınların kullanımı, üretimi ve stoklanması yasaklanmıştır.

Ermenistanın Azerbaycan topraklarına mayın döşemesi Cenevre İnsan Hakları Sözleşmesinin 3. maddesine de aykırıdır.[4] Buna rağmen Ermenistanın uluslararası anlaşmaları göz ardı ederek döşediği mayınlardan 2020 yılından günümüze kadar toplam 342 kişi etkilenmiş, 50 sivil 15 askeri personel olmak üzere 65 kişi de hayatını

kaybetmiştir.[5]

Neticede uluslararası sözleşmelere aykırı olarak bölgeye mayın döşeyen Ermenistanın haritaları paylaşmaktan imtina etmesi birçok masum insanın da ölümüne neden olmaktadır. Ermenistan insan hayatına mal olan bu engellemelerden ivedilikle vazgeçilmeli ve mayın haritalarını Azerbaycan ile paylaşarak bu suça bir son vermelidir.

*Fotoğraf: *https://www.bbc.com/turkce/vert-fut-39366676*

[1] Azerbaijan Expects Armenia to Hand over Accurate Minefield Maps Soon: MP, NEWS.AZ, 6 February, 2024, https://news.az/news/azerbaijan-expects-armenia-to-hand-over-accurate-minefield-maps-soon-mp.

[2]Արարատ Միրզոյանը Հաստատեց Ականապատման Հարցերում Ադրբեջանական Պնդումները. 2023 Թվականին Փաշինյանը «Միջազգայնորեն» Հերքում Էր, 168, 24 January, 2024, https://168.am/2024/01/24/1987368.html?fbclid=IwAR37U1XTp7GiR70gKJJTVQ3zIV-eMZhjKfra-635zv4ZvqsWoNdLzBkTCPQ.

[3] Disarmament, United Nations, 6 February, 2024, https://www.un.org/en/global-issues/disarmament.

[4]The Geneva Conventions of 12 August 1949, (Erişim tarihi: 6 Şubat 2024), https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-0173.pdf.

[5] Farid Zohrabov, International Support for Demining in Azerbaijan Keeps Limited - Demining Assoc. Chair, Trend News Agency, 5 February, 2024, https://en.trend.az/azerbaijan/society/3857417.html.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2026. "MAYIN HARİTALARI SORUNU." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2024 / 7. Şubat 08. Erişim Kasım 22, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/MAYIN-HARITALARI-SORUNU

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır